

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan ~~zvečer~~, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v četrtek 20. marca 1884.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Govor poslanca dra. Vitezića

v državnem zboru v 14. dan marca.

(Dalje.)

Govornik navaja potem razne neosnovane in tendenčne trditve Fambrija in njegovega prijatelja Bonghi-ja, kateri slednji je vendar toli pravičen, da pripozna, da na Primorskem ne živé izključljivo Italijani, ter celo pravi: Bila bi jako velika sreča, ko bi mi (Italijani) mogli trditi, da živé v teh pokrajinah sami Italijani.

Tacega nasprotnika, gospoda moja — nadaljuje Vitezić, treba spoštovati, kajti akoravno teži za nam nasprotnim smotrom, vendar odkrito pove, kar misli. On računa z istinitimi, ne pa z izmišljenimi faktorji. Sredstvi, katerih se poslužuje, sta prepričanje in pamet, ne pa surova sila. Kako dobrohotni so taki nazori in tako opisovanje položaja v

primeri z deželnega glavarja istrskega govorom, s katerim je v 16. dan avgusta l. l. otvoril deželnega zbora zasedanje! Ta, akoravno rodom Slovan, ni zamudil sumničiti, lojalna in zakonita prizadevanja istrskih Slovanov. Rekel je namreč, da mora z obžalovanjem konstatovati, da je v novejši čas v nekaterih krajih Istre nastal boj za narodnost, kate-rega razširjenje bi utegnilo zadrževati napredni razvoj dežele; ta agitacija pa da je večinoma od zvonaj unešena. Previdnost velike večine prebivalstva, ki se drži starih sporočil in starodavne kulture, ustavila se je, kakor mora z veseljem naglašati, energično tej agitaciji. Gospod deželni glavar pokazal se je tedaj odkrito in brez pridržka strankarja, pristaša italijanske in nasprotnika slovanske stranke.

S svojega stališča bi se vendar moral po elementarnih konstitucionalnih načelih zdrževati tacega strankarstva. Kako taktno je nasproti se obnašal deželni glavar sosedne grofije Goriške in Gradiške, kjer so, kar se tiče narodnosti, popolnem jednake razmere, kakor v Istri! Računajoč s temi razmerami ni se kot stanka postavil za ali proti temu ali onemu delu prebivalstva, temveč govoril je v otvorilnem govoru v obeh deželnih jezikih, slovenski in italijanski. Tako zahteva previdnost, gospoda moja, tako zahteva pravica, tako konstitucionalizem. Z zvijačami in umetelnimi sredstvi, naj so še tako mojsterski izumljeni, se v 19. stoletju ne rešavajo načelna vprašanja, najmanj pa vprašanje narodno, ki vlada temu stoletju. Kaj pa naj rečemo o večini deželnega zbora v Poreči, katera je v 21. dan avgusta l. l., ko je hrvatski poslanec v materinščini, v hrvatskem jeziku, tedaj v jeziku večine istrskega prebivalstva, govoriti začel, s podpredsednikom na čelu (čujte! na desni) demonstrativno ostavila zbornico in se povrnila še le tedaj, ko je imela gotovost, da omenjeni poslanec ne bode ostal pri svojem namenu, govoriti v svojem materinem jeziku? Ni li ta večina isto zakrivila, kar Bonghi absurdno in smešno imenuje? A da se povrnem k Bonghi-ju. Akoravno so mu Slovani v Primorskeji velika ovira za uresničenje njegovih idej, to je za aneksijo Primorske, vendar z veseljem

konstatuje, da italijanščina kakor v Primorskeji, tako tudi v Tirolskeji neprestano napreduje. Na XV. do XXV. strani dokazuje to s citati iz Schöller-ja, Czörniga in Combi-ja in z navajanjem statističnih dat in sicer za vsako deželo posebe. Pove tudi svoje mnenje o uzrokih te prikazni. Žal, da se ne more tajiti, da poitalijančenje v Primorskeji sploh, posebno pa v Istri močno napreduje. Kar se tiče Istre, sem jaz sam v seji 9. marca l. l. razložil, da so v 11 letnej dobi od 1869 do 1880 Hrvatje v Istri izgubili 13%, tedaj več nego jeden odstotek na leto, ter da so Italijani v istej dobi namnožili se za 8.46%.

Kar se tiče uzrokov te prikazni, menim, da ni samo, kakor Bonghi trdi, ekspanzivna sila in viša kultura Italijanov temu kriva, temveč osobito in najbolj politika, kakeršno vlada v tej deželi tira.

(Dalje prih.)

Letošnji proračun v državnem zboru.

IV.

V 11. dan t. m., tretji dan glavne debate o budgetu v poslanskeji zbornici sijal je finančni minister dr. pl. Dunajevski, ki tudi minister ne pozabi, da se je on rodil Poljak-Slovan. Ob občeji mlačnosti, katera preobvladuje letošnji budgetno debato, mogel je le govor dra. Dunajevskega vzbuditi na jedneji strani pravo gorko veselost, na drugeji strani pa poparjenosti mrzlotni čut. Pogostem in tu pa ta tam jako burno pritrjevala je ogreta desnica resnim, temeljitim in uverljivim ministrovim besedam, — levičarji pa zlasti na uho vlekoči finančni veleum pl. Plener, bili so ven in ven plahi in nemi poslušalci! Dr. pl. Dunajevski pa tedaj ni samo besedito zagovarjal svojo in kabineta finančno politiko, nego odbijaje mnoge napade nemško-liberalnih oponentov s števili, neovrženimi činjenicami in jasnim umovanjem, razvil je mej mogočnim ploskanjem cele desnice sprelep program avstrijske domače politike, kateri podpisati more vsak, kdor ljubi to svojo avstrijsko domovino! Finančni minister je v obrani svojega finančnega gospodarstva zlasti zavoljo tega tako v živo segal, ker se ni trudil, stvar kazati z najboljšej strani, nego ker je odkrito in pošteno razodeval zapreke, katere ima državno gospodarstvo

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

X. Poglavje.

Oče in sin.

(Dalje.)

— Pa zakaj se ti poteguješ za nje? — rekel je z zlobnim smehljanjem Maljuta. — Ali te veseli biti poslednji mej njimi kakor si postaven in lep? — Kdo izmed njih more se meriti s teboj? S čim se ponašajo pred nami? — Ali ne s tem, da jim je Bog dodelil več zemlje? Če se s tem ponašate, le počakajte, gospoda! Car ne bo pozabil svojih vernih slug; ko bodo usmrteni Količevi, ne pripade njih premoženje nikomur drugemu, kakor nam. Dovolj sem se mučil nad temi prokletimi hudobneži v ječi; a so trdni ti psi, ničesar ne povedó.

Zloba je zakipela v srci Maljute, pa on se je vedno nadejal prepričati Maksima, in skrivil je usta v prijazen smehlja. Ni se podajalo to smehljanje Maljuti, ko ga je pogledal Maksim, bilo ga je kar groza. Pa Maljuta tega ni zapazil.

— Ljubi Maksim, — rekel je on, — za koga

sem nakopal denar? za koga sem se trudil in delal? Ne hodi od mene, ostani pri meni. Ti si še mlad, in še nisi poskusil boja. Ne hodi od mene! Pomisli, da sem tvoj oče! Ko pogledam tebe, razsvetli se v mojej duši, kakor bi me pohvalil car ali bi mi dal poljubiti svojo roko, in če tebe, razžali kdo, snedel bi živega.

Maksim je molčal. Maljuta se je prizadeval dati svojemu obrazu, kolikor se da nežen izraz.

— Ali me prav nič ne ljubiš, Maksim? ali se ničesar za me ne gane v tvojem srci?

— Nič, oče!

Maljuta je zatajil svojo jezo.

— Kaj pa poreče car, ko izve za tvoj odhod, ko pomisli, da si šel od njega?

— Jaz grem od njega, oče. Mene je groza. Dobro vem, da Bog veli, ljubiti ga, a ko pogledam, kaka dela doprinaša on, posilijo se v mojem notranjem vse drugi čuti. Rad bi ga ljubil, pa manjka mi sil. Ko odidem iz slobode in ne bodem videl pred mojimi očmi nedolžne krvi, tedaj bode dal Bog, da ga zopet začnem ljubiti. A če bi ga tudi ljubiti ne mogel, hočem mu vsekako verno služiti, samo pri opričnikih ne.

— A kaj bode s tvojo materjo? — rekel je Maljuta, oklenivši se poslednjega sredstva. — Tega

gorja ne bode preživela. Umoril bodeš starko! Pomisli, da že zdaj hira golobčica.

— Premilostjivi Bog ne bode zapustil moje matere, — odgovoril je izdihujoč Maksim. — Ona mi bo že odpustila.

Maljuta hodil je po sobi gori in doli.

Ko se je zopet ustavil pred Maksimom, izginila je vsa prešnja posiljena prijaznost z njegovega obraza. Surovi obraz kazal je samo neupogljivo voljo.

— Poslušaj, mlekoses, — rekel je, spremeniš svoj glas in obnašanje, — dozdej sem te prosil, a zdaj ti povem, da ti ne dam za odhod svojega očetovskega blagoslova. Ne pustim te proč. Jutri te hočem prisiliti z lastnima rokama kaznovati carske sovražnike. Ko se bodeš sam okrvavel, in ne bodeš imel več čistih rok, nehal se bodeš sramovati svojega očeta.

Maksim je pobledel pri Maljutinih besedah, in ničesar ni odgovoril. Poznal je trdno besedo Gregorja Lukjanoviča, in vedel, da ne upogne njegove volje.

— Vidiš, — nadaljeval je Maljuta, — razgovarjal sem se s teboj; kmalu bo trda noč, čas je nesti ječine ključte carju. Zdaj se je ulil dež. Daj mi kaftan! Lej ga, kako je postal živ! Odpotovati

na potu, da ne more še tako hitro dospeti do jednake težje mej dohodki in razhodki, in ker je na drugi strani mogel z doseženimi uspehi vsakemu nepristranskemu izvesti misel, da je prava njegova sedaj merodajna finančna politika, ki hoče s prihranili in pomnoženimi državnimi dohodki trden red napraviti v državnem gospodarstvu. Dru. pl. Dunajevskemu je verjeti, da drugo leto nobenega primanjkljaja več ne bo, če se ne zgodijo nesluti prevrati in se mu vsaj po nekem delu dovolijo davkovske predloge! Dvoboj mej oficijalnim finančnim ministrom drom. pl. Dunajevskim in rojenim finančnim ministrom pl. Plenerjem, dvoboj ta, ki obeta postati stalna rubrika v budgetnej debati, končal se je s tihim porazom nemško-narodnega sanjača. Čitajoči ministrov govor imeli smo občutke, kakor da dr. pl. Dunajevski s prstom bilko na tla polaga, ko je takisto pl. Plenerja, igraje se, zavračal! Števil, iz katerih je Hebški poslanec tak stolp bil zgradil, minister ni na laž deval, a ves drug, to je pravi pomen jim je dal, ker je drugače z njimi razpolagal in tako delal svetle strani tam, kjer je tekmeč njegov kazal zgolj črno senco! In tako je drugi dan po nemško-židovskih časopisih brila mrzla sapo in čutili je bilo, da so Izraelci vsi osupli gledali, kam je le zgnil visoki Plenerjev stolp! — Za vso Avstrijo bil je pač v dra. pl. Dunajevskega govoru najvažniši stvarni, finančni oddelek, ali politikujoči svet mora biti tudi vesel čvrste polemike, s katero odlikoval je visoki govornik posamične levčarje. Kaj si je nekdanji diplomat pl. Plener, avstrijski državnik bodočnosti, mislil, ko je videl dra. Dunajevskega na vzvišenem stališču, kateremu primerne so bile njegove besede, mej živahnim odobravanjem desnice njemu namenjene: „Meni gre, odkrito povedati mnenje vlade onemu poslancu, da je po tem, kakor si vlada patrijotizem avstrijski misli, Avstrija, hvala Bogu, močna dovolj in samasvoja, biti gospodinja v domačej hiši in notranje zadeve urejati tako, kakor se njej smotreno vidi!“ In kako trdo je naletel tudi stari Carneri in z njim vsa zjedinjena levica, katero je tako brezumno razveselil bil Carnerijev proroški vzklik: „Unser ist die Zukunft!“ Namesto satire, s katero uničeval je dr. pl. Dunajevski vlni ob iste priliki Carnerijev patetični „Lichtstrahl“, stopila je letos vsa resnoba in vzvišenost gospoda ministra, ki sklepal je svoj pomeniti govor: „Če je oni poslanec izjavil: „naša je bodočnost“, ondu vlada misli drugače, ona namreč meni, da je v tej vën in vën jedinovladarskej državi, katere posebnost biva uprav v tem, da je njo ustanovila vladajoča rodovina ter jo nekako vzela iz täl, ker je pred vladajočo rodovino ni bilo, bodočnost vseh tistih, kateri se držijo trdno teh osnovnih načel. Bodočnosti nema le jedna stranka, ne jeden narod, bodočnost je za vse. V ime vseh teh koristi vas prosim, budget smatrati za zadevo vsem vkupno, ne pa kot politično strankarsko zadevo.“ Tako grozovito, dasi obrazloženo in času primerno treščil je minister nemško-liberalno opozicijo z objestnih vrhov iluzije v brezupnosti temne globočine, in ker se je le-to zgodilo v ime cele vlade, znamenje je to, da na nemške krivičnike

hočem, meni ni več živeti tukaj! Še mene hoče prevrstiti po svoje. Ne, prijatelji, prežgodaj si razprostrl peruti! Še druge sem ukrotil, kakor si ti. Te bodem že naučil ubogati! Oh, vreme, vreme! Daj mi kapo! A blisk, blisk. Lej, kako se žari nebo, kakor bi gorela vsa sloboda! Zagrnj okno, in pojdi spat, morda ti preide neumnost iz glave. Pa tudi tvojega Serebrjanega bodem dobil! Ne bodem mu prizanesel!

Maljuta je odšel. Ko je ostal sam, zamislil se je Maksim. Vse je bilo tiho v hiši, zunaj je razgrajala nevihta, sem ter tja potegnil je veter v okno, zmajal verige in železja, viseča na steni, da so udarjala druga ob drugo in zvoneča, kakor bi oznanjevala nesrečo. Maksim šel je na stopnice, ki so peljale v zgornje nadstropje k njegovej materi. Priklonil se je in začel je poslušati. Vse je molčalo v zgornjem nadstropji. Maksim šel je tiho po strmih stopnicah in obstal je pred durmi, za katerimi je spala njegova mati.

— Moj Bog in Gospod! — rekel je Maksim sam zase. — Ti gledaš v moje srce in veš moje misli! Ti veš, večni Bog, da jaz nesem iz prevzetnosti in samoglavnosti nepokoren očetu! Odpusti mi, moj Bog, če delam zoper tvojo zapoved. In ti, mati moja, odpusti mi! Zapustim te brez tvoje vednosti,

v pravičnej Avstriji bodočnosti obetajoči žarek od vzgoraj doli ne sije! Poleg te obsodbe „der Sr. Majestät allergetreuesten Opposition“, razgrnen pa je v izjavi tej, od poslancev desnice s polnim navdušenjem pozdravljeni pravi program avstrijske države in njenega zgodovinsko vzraslega poklica, in ljubo nam je, da je s tako, po vseh avstrijskih pokrajinah donečo izjavo preslavni svoj govor sklepal Slovian, minister dr. pl. Dunajevski.

Na to izpregovoril je česki poslanec Tönnner in dasi je bilo za znamenitim predgovornikom priti do uspehov, prišel je do lepega priznavanja. Omenjal je, da finančni položaj državi ni ugoden, a da nastal je iz starih grehov; da bi on čisto lahko napadal vlado, ker českih pravičnih želja ne izpolnjuje ali pa prav počasi, kakor gledé českega vseučilišča, tega pa ne stori, ker neče pripomagati nasprotnikom do gospodstva, da se Nemcem na Českem ni treba ničesar bati, da je celo vsaka bojazen izključena, da so časi prijateljstva le zato ponehali, ker nemško-liberalnega bujskanja ni ne konca ne kraja. Končal je govornik mej ploskanjem desnice tako-le! „Dolžnost do stare, slavne, k Avstriji spadajoče kraljevine Česke izpolnjevali bodemo vsekdar in tej dolžnosti ostanemo zvesti do zadnjega diha. Vi (levica) besede sprave ne marate čuti za sedanje vlade, roka vam je ponudena, sezite vanjo, če hočete; če pa nečete, tedaj prepuščamo našo osodo mirnim srcem onim močem, katere so jo vodile do denašnjega dne v naš prid.“

Poslanec z leve dr. Russ govoril je strastno kot po navadi, žalil česko zgodovino, igral si o českim državnim pravom barona Pražaka, sumnil česko zavoljo vnanje politike, napadal je vlado, delal dovtype o ministrih in konec njegovega govora bil je tako nevarno zasukan, da bi ga gori v Nemčiji kot antimonarhijsko izjavo dejali pod pečat. Ali v sredi govora svojega dr. Russ ni prazne slame mlatil, pač pa je veliko političnega pomena, in morda tudi praktičnega pripisovati njegovim nasvetom glede upravne jezikovne uredbe kraljevine Česke. S primernimi občutki sicer hočemo prezreti dvoumne ekskurze Russove po česke deželi, kakor tudi pretirane komentare stare „Politike“ k dr. Russovim predlogom, in postaviti hočemo sem le poglavitne točke, kako si rečeni poslanec misli razdelitev Česke brez zemljepisnega trganja potom upravnega in jezikovnega reda: Po njegovem naj bi bil v 77-ih trdo nemških okrajih notranji uradni jezik in pri sodiščih in pri upravnih oblastvih samo jezik nemški, a po okrajih českih, če stranka ne terja nemščine, jezik česki; po meševitih okrajih, kamor pa bi v vseh okolištinah bilo šteti tudi Prago, velja naj „najljubosumniša enakopravnost“ nemškega in českega jezika; pri namestništvu in pri deželnem višjem sodišči v Pragi bi ustanoviti kazalo dva senata v to svrhu, da se spise, obravnavane na prvej stopnji v češčini, odda českemu senatu, one nemške nemškemu senatu. To so torej čez dolgo stvarni nasveti, kako bi se pomirili jezikovni prepiri na Českem! Poslanci na desnici o teh nasvetih neso kaj govorili, a glavni poročevalec v budgetnej debati Henrik grof Ullam omenjal jih je jako iznenadejan in vesel, in „Česky

odpotujem brez tvojega blagoslova; jaz vem, mati, da ti bodem trgal srce, pa ti ne bi me pustila iti! Odpusti mi, ljuba mati, nikdar me ne vidiš več!

Maksim pal je na prag njone sobe in poljuboval ga je. Potem se je, nekolikokrat prekrizal, odšel je doli po stopnicah, in prišel je na dvorišče. Dež je tako lil, kakor bi se jezil na vse ljudi božje. Na dvorišču ni bilo žive duše. Maksim šel je v konjsko stajo, konjarji so spali. Odpeljal je iz staje ljubljene konja in osedlal ga. Velik priklenen pes prilezel je iz svoje hišice, in začel je cviliti in trgati se, kakor bi slutil, da se ločita. To bil je kosmat pes ovčarskega plemena. Dolga in trda dlaka dimaste temnorjave barve pokrivala mu je črn gobec, tako da se bistre oči skoraj neso videle.

— Maksim je pogladil psa, in ta je položil svoje črne čape na njegove rame, ter začel mu je lizati obraz.

Z Bogom, Bujan, — rekel je Maksim, — vari naš dom in zvesto služi materi. — Skočil je v sedlo, odjahal skozi vrata in zapustil rojstno hišo.

Še ni pridirjal do zemskega nasipa, kar zaslisi lajanje, in zagleda Bujana, ki je skakal okrog njegovega konja, veseleč se, da se je strgal z verige in zamore potovati s svojim gospodarjem.

(Dalje prih.)

klub“ izrekel je zadnji petek, odločno grajo za nekatera česka glasila, ki s to zadevo nečejo biti zadovoljna!

Vse to pa kaže, da zrno ni padlo na skalo, nego na dobro voljo, s katero, če bode stanovitna, dospelo se bode do jezikovnih pravic in branikov, če tudi se ta pota do tega smotra kažejo jako dolga in težavna! Ali potem vladal bode dragoceni mir, zadovoljnost po deželah! Da se je pa v tistej seji od nasprotnih nam strani zdato podprlo spomenico štajerskih Slovencev, to ljubo zavest imamo navzlic poznejim zaletom srditega dra. Schmiedererja še danes!

Predelska železnica.

Prošnja občin po Soški dolini na zbornico poslancev za predelsko železnico glasi se tako:

Visoka zbornica poslancev!

Že 25 let vzdihujejo občine v Soški dolini po železnici, katera bi zvezala njih od narave obdaro-vano pa močno zanemarjeno deželo po najkrajši poti z notranjimi deželami naše države in z Jadranskim morjem. Menile so, da se toliko gotoveje izpolnijo njih želje, ker je dokazano, da najkrajša pot iz Kitaja, Indije in Egipta v Nemčijo, na Holandsko in Angleško je čez Jadransko morje in po tej deželi. Znano je, da že leta 1866. je bilo dano dovoljenje za Rudolfovo železnico izrečno v ta namen, da bi se zvezalo Nižje-Avstrijsko, Štirsko, Koroško in Primorsko po najbližnjem potu z Jadranskim morjem.

Ko je prišel torej leta 1872. načrt Predelske železnice v visoki zbornici na dnevni red, smo že mislili, da je bodočnost te dežele in jedinega našega kupčijskega mesta ob morji že zavarovana. Ali po spletkah nasprotujočih si zasebnih koristij in po odhodu državnih poslancev leta 1872. iz državnega zbora, splavalo je tudi to upanje po vodi. Zopet je preteklo nekaj let; ali ko se je odprl Sueški prekop in ko se je železnični načrt od Trbiža do Bolca pregledal in popravil, vzbudilo se je zopet upanje, da Avstrija pridobi zgubljeni čas in da bo vender jedenkrat varovala svoje koristi ob Adriji.

Popravljeni načrt Predelske železnice, ki je bil izročen leta 1875. visoki zbornici, ni našel milosti v tedaj merodajnih zborničnih krogih. Dovoljevale in gradile so se pa še vedno nove proge, za katere je država zagotovila obresti, na vse strani samo ne do Jadranskega morja, ki se odpira avstrijski obrtniji pot na Jutrovo, v Afriko in na Španjsko, mej tem, ko se naši izdelki na nobeno drugo stran ne morejo razpečavati.

Vsaj skušnja bi morala vsakterega prepričati, da dosedanja politika gledé železnic jo sicer obogatlila mnoge podjetnike in je ustregla sosodnim deželam, da je pa otežila državni zaklad z obrestmi, katere je država zagotovila in z železnično-upravnimi stroški, ki znašajo letni primanjkljaj v državnem gospodarstvu. Ta politika ni pospešila koristij avstrijskih narodov, kajti statistika naznanja, da raste uboštvo v Avstriji in da peša njena obrtnija in kupčijski promet, mej tem, ko se vedno boljša promet in blagostanje pri naših sosedah.

S tem, da so se začele jemati v državno oskrbnitvo one zasebne železnice, ki so imele vedne zgube in da se je predrla Arlska gora, se je sicer pokazalo, da je Avstrija nastopila bolje pote in da ne zaostaja za drugimi državami v izgotavljenji velikauskih del, ako rabi svoje moči o pravem času in kakor je treba; vender je ustregla z grajenjem silno drage Arlske železnice bolj ogerskim ko splošno avstrijskim koristim in potrebam; te zahtevajo namreč pred vsem zvezo z morjem, ki je vsaki vevlasti neobhodno potrebna.

Zdaj, ko so Česko, Moravsko, Galicija, Gornje in Dolenje Avstrijsko z železnicami nasejana podolgem in počrez, tako da si ne vedó kaj več žele-ti; ko so celo koristi sosodnih dežel po českih in galiških progah proti severu, po železnici čez Brenner (v Tirolih) in čez Pontebo pa proti jugu velikodušno pospešene, ne da bi bila Avstrija dosegla one dobičke, katere je pričakovala vsled prijazne mejsebojne zveze, zakaj bi se ne dozidal še tisti konec železnice, ki manjka v goriški in gradiški grofiji do Trsta, in to tembolj, ker samostalna državna železnica, katera bi prodrila monopol zasebne železnice (ki je svoje tarife tako uredila, da z Dunaja ali Prage stane voznina menj v Bremen, Hamburg ali Benetke ko v Trst), bo neobhodno potrebna, ko se odpravi prosta luka v Trstu?

Ali pa je morda ta dežela zaslužila dosedanje zanemarjenje po svojem političnem vedenji? — Zgo-

dovina spričuje nasprotno, rekoč, da občini Bolška in Tolminska, kateri je Beneška ljudovlada kot stražnici najvažnejši cest proti Italiji do leta 1509. obšipala s predpraviciami — bili sti oproščeni vsega daca pri uvažanju, kakor tudi davštine na živino in gozdne pridejke pri izvažanju in celo sitne solnine, — sti se vender prostovoljno pridružili avstrijski državi in sti bili od tistega časa vedno pripravljeni, darovati življenje in premoženje za dom in cesarja.

(Sledijo še drugi zgodovinski podatki.)

Tedanj o zvestobo in udanost do avstrijske vladajoče hiše ohranile so občine Soške doline nepremenjeno ter so tudi v združenih vojskah od vlade podano jim orožje v obrambo državnih mej rado-voljno sprejele. Častna znamenja, ki kinčajo prsi njih tedanjik poveljnikov, pričajo, da so te občine izpolnile svojo dolžnost.

Podpisane ne zahtevajo Prejelske železnice kot plačilo za udanost, katero so vedno skazovale ce-sarju in domovini, ampak ker je neobhodno potrebna za splošne koristi, da pride v okom dosedanji ob-čutljivi pomanjkljivosti glede avstrijskih železnic, — da odpre avstrijski obrtniki in kupčiji nove pote, da privede na avstrijska tla promet, ki se je od-vrnil z Avstrije po drugih železnicah in po luči na Reki. To se pa le tedaj zgodi, ako se potegne Ru-dolfova železnica na državne stroške do morja po najkrajši poti, oziroma po Predelski železnici in po železnici čez Ture.

Udano podpisani občinski zastopi prosijo tedaj prav srčno, naj sklene visoka zbornica poslancev, da se cesarska vlada pozove, naj zaradi podaljšanja Rudolfove železnice do morja, kakor zahteva prvotna koncesija, natančni, podrobni in popravljeni načrt Soške železnice predloži visokemu državnemu zboru v postavno obravnavo prej ko mogoče.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. marca.

Po raznih listih se piše, da se mej Nemci in Čehi na **Českem** kmalu začno pogajanja zastran uradnega jezika. Obe stranki se neki hočeti sami mej seboj sporazumeti. Povod temu je dal govor dra. Rusa v državnem zboru. Taka pogajanja bodo javljne imela kaj uspeha. Energična pisava českih listov poslednjih dni dovolj jasno kaže da Čehi neso pripravljeni nič odjenjati od svojih pravic. Nemci pa tudi ne bodo hoteli priznati českih prav. „N. Fr. Pr.“ se pa že ustavlja takemu pogajanju, češ, jezikovne razmere urejevati mora državni zbor, in misli, da se bodo česki Nemci strogo držali tega načela. Nemški poslanci iz Českega so se že neki posveto-vali o tej zadevi, pa še neso prišli do nobenega sklepa in baje zato ne, ker ta stvar po njih mnenji spada v državno zakonodajstvo, tedaj mora sklepati vsa levica, predno se odloči, se li začno pogajanja ali ne.

V soboto imeli so v Pešti Rumuni, kateri mis-lijo opustiti pasivno politiko, volilni shod pod pre-sedstvom metropolita. Ta shod je priznal **ogrsko** državno-pravno podlago, zlasti unijo Sedmograške z z Ogersko, čemur se protivijo pasivni politiki. Ti aktivni politiki sklenili so, pridružiti se k vladnej stranki. S tem so vladi zagotovljeni mandati v onih volilnih okrajih, kjer imajo Rumunci večino. Sicer je dozda tudi v teh okrajih navadno zmagovala vladna stranka, a sedaj, ko se je opozicija precej okrepi-la, utegnila bi propasti. Tako se utegne pri-petiti, da bodo Rumuni, Srbi in Hrvatje vzdruževali Tiszino vladno in za plačilo jih bode pa ta zatirala. Gospodarski odsek zbornice poslancev končal je spe-cijalno posvetovanje o obrtnem zakonu.

Vnanje države.

Bivši **srbski** poslanik v Rimu, Kujundžić, se neki definitivno ni odrekel, prevzeti naučno mini-sterstvo in to mesto neki še vedno njega čaka. Po-ročila, da se je pogajalo z Vladanom Gjorgjevičem, da vzprejme to ministerstvo, so baje izmišljena.

Kakor se poroča perzijskemu listu „Šems“ iz Bokhare, zavezal se je kokandski kan, **ruskim** četam vsak čas dovoliti svoboden prehod skoz svojo deželo, in ne držati več vojske, kakor mu bo do-voljevala Rusija. — „Journal de St. Peterburg“ de-mentuje poročilo „Standarda“, da so po aneksiji Merva še drugi turkomanski rodovi ponudili Rusiji, da se jej podvržejo. Kar se tiče Egipta, Rusija ne bode delala Angliji iz svoje inicijative nikakih ovir. Anglija je vedno pripoznala evropski značaj tega vprašanja, tedaj se bode to konečno uredilo po spo-razumljenji vseh vlasti.

Jutri bode v **italijanskej** zbornici volitev novega zborničnega predsednika na mesto odstopiv-šega Farinija. Kot kandidata se sedaj imenujeta Coppino in Biancheri. Prvi pripada levici, poslednji pa desnici, pa bi vender vlada nič ne imela proti temu, ko bi bil izvoljen, ker je jako zmeren.

Francoska ekspedicija v Tonkingu je že skoraj končana. Samo nekaj okrajev mislijo še Fran-

cozi zasesti, da utrdijo svojo mejo, čemur se pa najtrž sovražnik ne bode ustavljal. V Bac-Ninbu bilo je kakih 22.000 sovražnih vojakov, ki se pa neso dosti ustavljali. Mej mrtvimi bilo je več kitaj-skih vojakov. Upijenjeni topovi in puške so iz arze-nalov raznih dežel. Francozom pala je v roke za-stava kitajskega vrhovnega generala in petih drugih generalov, kar dokazuje, da so se kitajske čete res udeleževale boja; Francozi imajo tedaj dovolj povoda od Kitaja zahtevati vojno odškodnino.

V saboto je **nemški** državni zbor končal svoje prvo posvetovanje o zavarovanji delalcev proti nezgodam in izročil to predlogo odseku 28 članov. Včeraj je državni zbor obravnaval o zakonu pomo-čnih blagajnic, v četrtek se pa začne debata o po-daljšanju socialističnega zakona. Za podaljšanje bode glasoval skoraj ves katoliški centrum.

V saboto je v **angleškej** spodnji zbornici Hartington izjavil, da Grahamov namen ni iti na Ber-ber, vender on ne more zagotoviti, da se to ne zgodi, ko bi okolnosti zahtevale. Ker je sedaj zveza s Chartumom zopet pretrgana, so v Kajiri in v Lon-donu v velikih skrbeh za Gordona, tedaj je mogoče, da se kmalu odloči, da general Graham krene na Berber, ter reši Gordona nevarnosti. — Vojnemu ministerstvu poroča Graham iz Suakima, da so se poslednjega boja udeležili vsi rodovi mej Sinkatom in Tokarjem. Vsi puntarji prišli so od Kassale semkaj. Osman Digma imel je vrhovno poveljništvo, pa se ni nič prikazal. Trije veljavni šejki in več manjših vodjev je ubitih. Osman zgublja zaupanje mej domačimi rodovi, in ti bodo kmalu pripravljeni pogajati se z Angleži. Govori se, da je Osman Digma odpeljal s silo 150 žensk iz Sinkata; te se sedaj nahajajo v gorah. — 100 konjikov je bilo predvče-raj odšlo na ogledovanje iz Suakima proti severju do Handuka, pa so našli povsod vse mirno. Admi-ral Hewett pada se prihodnji teden v Massauah po potu, ki drži v Abisinijo. — Na Osmanovo glavo razpisalo je angleško poveljništvo 5000 dolarjev. S tem se upa doseči, da ga bodo sovražniki sami iz-dali. — Položaj angleške vlade je jako težaven, in se ni dosti zboljšal vsled poslednje zmage v Egiptu. Zlasti to napravlja težave Gladstonu, da so Irči po-tegnili z opozicijo. Pri glasovanji o Laboucherevem predlogu je le s težavo pridobila vlada večino 17 gla-sov. Ko bi pa kdaj v zbornici manjkalo dokaj liberalcev, utegnili bi zadobiti konservativci večino. Misli se, da bi potem vlada takoj razpisala nove volitve. Da je položaj vlade jako resen, kaže tudi to, da je v nedeľjo bil sklican ministerski svet, kar je v Angliji kaj nenavadnega.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je šolski ob-čini Ostrožno brdo 200 gold. za zgradbo šolskega poslopja.

— (Na veliki koncert,) katerega priredi jutri zvečer pevski zbor Ljubljanske Čitalnice v re-dutnej dvorani, opozorujemo še jedenkrat častito občinstvo.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj bila je zadnja predstava v tej sezoni. Predstavljala se je najstareša naša igra, Linhartova „Županova Mi-cika“, katera bode, igra namreč, ne Micika — v 6 letih obhajala svojo stoletnico. Predstavljala se je povoljno, izzvala celo priznanje in rokoplesk, k če-mur sti pripomogli gospici: Petrinska in Zvo-narjeva in gg. Kocelj, Notranjski, Danilo, Petrič, Šturm — vender smo tega mnenja, da pravega popolnega vspeha ta igra ne bode lahko pridobila, ker jo le dolžna pijetéta zdaj pa zdaj spravi na oder. — Spevoigra „Pri meni bodi!“ odlikuje se vzlasti po upletenih lepih napevih. Gospica Mat. Nigrinova (Reza) pela in igrala je prav ljubko, isto velja o gosp. Štamcarji (Rogič), ki je izne-nada pokazal se spretnega igralca in pevca-veščaka. Gospica Petrinska predstavljala je zadnjega so-progo pohvalno, g. Brak pa utegne s časom postati dober komik. Občinstvo je igralce odlikovalo s pogo-stim priznanjem. Gledališče bilo je slabo obiskano, čemur je menda deloma krivo bilo prelepo vreme.

— (Pred upravnim sodiščem na Du-naji) bode se v 27. dan t. m. dopoldne ob 10. uri obravnavala pritožba mesta Ljubljanskega proti mi-nisterstvu notranjih zadev, ker je ustavilo prepoved, da se ne sme v mesto uvažati zaklana živina in sveže meso.

— (Učiteljem Ljubljanskim) na mestnih šolah je deželni šolski svet kranjski zadnji četrtek imenoval vse dosedanje mestne podučitelje, ki so tako postali učitelji prvega, oziroma drugega razreda. Od zunanjih prosilcev ni nikdo bil imenovan.

— (Kranjsko obrtno društvo.) Pri odborovi seji dne 13. t. m. bilo navzočnih 14 od-bornikov. Izvolili so se jednoglasno dosedanji gos-podje in sicer gosp. Anton Klein predsednikom, g. Filip Zupančič namestnikom, g. Matija Kunc tajnikom in g. Jarnej Žitnik blagajnikom. Ob jed-

nem izrekla se je tem gospodom zahvala za njih dosedanji požrtvovalni trud. Z obširne obravnave ome-nimo sledeče. Konstatovalo se je, da mestni obrtni urad nema ne časa in ne volje, da bi izpeljal obrtno postavo, kajti oddajanje patentov, kakor tudi dose-danja prostost, obrtovati s čimer je komu drago, vse ostalo je pri starem. Navzlic javnim določbam po-stave, do sedaj ni še jedna zadruga bila zaslišana pri podeljenji obrtne pravice; mej starim žele-zom se pa še vedno nahajajo mizarski in tapetar-ski, krojaški in čevljarski novi izdelki. Če tedaj obrtna postava nema smotra prav ničesar pre-drugačiti, potem ni čuda, če se odvrta. Odbor tedaj sklene: Ker se obrtnemu uradu pripisuje do-sedanja mlačnost v tej zadevi naj: 1. Zastopniki obrtnikov v mestnem zboru skrbijo, da se vsaj za-časno, to je dokler je potreba, nastavi poseben uradnik pri magistratu, ki bode več št postave, imel jedino nalogo obrtno postavo izpeljati. Obrtni stan šteje davkoplačevalcev dovolj, da se mu že taka malenkost lahko žrtvuje. 2. Zastopniki obrtni-kov pozivljajo se, naj se v trgovske in obrtne zbornici potegnejo zato, da se bode v jednacij slu-čajih strožje postopala in 3. naj se eventuelno obr-nejo s prošnjo za izpeljavo obrtne postave do visoke c. kr. vlade. Nadalje je odbor obrtnega društva po živahnej debati jednoglasno sklenil, gra-jati vedno hujskanje proti obrtnikom, ki se nahaja v tukajšnjem dnevniku „Slovenci“. Odbor je nadalje sklenil pristopiti delegaciji avstrijskih obrtnih dru-štev, ter izreči uredništvu „Slovenskega Naroda“ zahvalo za priobčenje društvenih razprav in obrt-nijskih teženj. Društveni odbor bode imel svoje seje ob četrčkih v društvenih prostorih pri g. Štruklji v Kolodvorskih ulicah. Udje se vabijo, da se v imenovanih dneh shajajo k prostemu razgovoru. Kranjska hranilnica je prošnjo obrtnega društva za podporo odbila. Se ve da za domače obrtnike ne razpolaga kranjska hranilnica z novci, pač pa je imela za društvo pruskih stavcev 150 gld.!

— (Udje obrtnega društva kranj-skega) imajo v četrtek ob 8. uri zvečer v go-stilnici g. Frana Štruklja v Kolodvorskih ulicah raz-govor o bodočih dopolnilnih volitvah za mestni zbor Ljubljanski.

— (Zanimivo.) Dva gospoda, ki rada po bribih lazita, prinesla sta nam včeraj od sv. Kata-rine „ravšelj“ (Rhododendron), kar je zaradi tega zelo zanimivo, ker se ta lepa planinska cvetlica sicer le v višjih krajih nahaja in je tako blizu še nihče našel ni.

— (Izpred porotnega sodišča.) V po-nedeljek popoldne je bila zaradi hudodelstva deto-mora obsojena Mica Erzar na pet let teške ječe.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) imelo je 16. t. m. svoj redni občni zbor. Udeležba jako mnogobrojna. Voljeni so: V. Dole-nec, predsednikom, Katalan, tajnikom, Schmidt, bla-gajnikom.

— (Savinjska posojilnica v Žavci) poslala nam je svojo bilanco za 1883. leto, katerej povzamemo naslednje izredno ugodne podatke: Hra-nilne uloge, katerih je bilo 1882. leta 30.802 gld. 50 kr., narastle so na 41.311 gld. 41 kr. Zadrugi-h deležev po 10 gld. oddanih je 420, I. rezervni fond znaša 648 gld. 30 kr., II. rezervni fond 655 gld. 95 kr. Gotovine v blagajnici je 4445 gld. 61 kr., sploh je denarja vedno dovolj, da ni treba pomoči iskati pri drugih denarnih zavodih. Izposojenih ima posojilnica 44080 gld. 72 kr. V kratkem času svo-jega obstanka je ta zavod izvrstno napredoval, kar je najlepše spričevalo za previdno in požrtvovalno vodstvo.

— (Za loterijste.) V Trstu je te dni neki gospod v malej loteriji na pet števil stavil 24 gld. Loterijski pisar Fran R. pa je v register zapisal samo 6 gld., ostalo pa za-se obdržal, češ, saj ne bo nič zadel. Slučajno pa je na te številke preteklo soboto prišla „terna“. Pisar R. se je zaradi tega izneverjenja sam objavil policiji, katera ga je dela v zapor.

— (Vabilo na koncert,) ki ga priredi bralno društvo v Krškem dne 19. sušca t. l. ob 7½ uri zvečer v društvenih prostorih. Spored: 1. A. Nedved: „Popotnik“ moški zbor z tenor solo in kvartet. 2. R. Schuhman: „Cigansko življenje“ mešani zbor z glasovirom. 3. T. Vilhar: „Kam?“ Bariton solo z glasovirom. 4. Kreutzer: „Pomladan-ska“ moški zbor. 5. Majer: „Tičica“ čveterospev. 6. A. Foerster: „Venec narodnih pesmi“ zmešani zbor. Po petji „tombola“ in prosta zabava.

Tržno poročilo.

Tedensko poročilo tvrdke G. & B. D. v Budimpešti 15. marca 1884.

Dočim so cene efektivne pšenice v prvi polovici tega tedna nespremenjene ostale, je zadnje dni postala kupčija mlačna, cene zgubile so do 10 kr. in je veselje do kupovanja jelo pojemati; plačevalo se je:

Fina Teis-pšenica po gld. 9-90 do gld. 10-25, pšenica iz Bačke (74 1/2 do 75 ko. na hektoliter teška) gold. 9-60—75, Banaška 76 do 76 1/2 po gld. 9-60—70, Valaška pšenica prodajala se je od 8-20 do 8-50 na 3 mesece.

Rž pri cenah od gld. 8-10—30 dobro držana. Ječmen za krmo nespremenjene cene, gld. 7-10—30, kakor je bila kvaliteta.

Oves dobro držan, nespremenjene cene.

Koruza, staro lepo blago se je po gld. 6-65 plačevala, nova koruza od 6-15 do 6-30 prodajala, povpraševanje po novem blagu bode, kakor je pričakovati čim dalje večji.

Cene prodaje na čas (na termin) so mlačne in malo kupčije:

Pšenica za spomlad po gld. 9-40, pšenica za jesen po gld. 10-02—10-05.

Oves za spomlad po gld. 6-92—6-95, oves za jesen po gld. 6-60—6-65.

Banaška koruza za meseca maj in junij po gld. 6-54—6-57.

Ripsovo seme prodajalo se je v teku tedna po gld. 14 do 14 3/4, kupčija je bila jako živahna in so se cene tudi malo zboljšale.

Dobro mazilo. Vsakršno unetje, trganje po udih, otrpnenje itd. uspešno ozdravi Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. Cena steklenici z navodom vred 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepart z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (690—4)

Opozarja se na inserat v današnji številki: **Brázay Kálmán-ovo Francovo žganje.** To je najuspešnejše sredstvo proti boleznim očí, glavobolju, krču v želodci, kakor tudi proti trganju, kar dokazuje mnogo zahvalnih in priznanih pism. Mnoge skušnje potrjujejo, da to zdravilo zboljšuje vid.

Tuji:

dne 17. marca.

Pri **Sionu**: Waldmann in Blumberg z Dunaja. — Stampf iz Prage. — Wietzmann z Dunaja. — Ožbolt iz Trstja.

Pri **Maliéi**: Winkler z Dunaja. — Smoquina iz Trsta. — Weiss z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. marca	7. zjutraj	743-90 mm.	0-0°C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	741-64 mm.	+13-4°C	sl. jvz.	jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	741-76 mm.	+7-2°C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura + 6-9°, za 3-6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 18. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	75	kr.
Srebrna renta	80	90	"
Zlata renta	102	20	"
5% marcna renta	95	25	"
Akcije narodne banke	845	—	"
Kreditne akcije	334	50	"
London	121	45	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	61 1/2	"
C. kr. cekini	5	69	"
Nemške marke	59	20	"
4% državne arečke iz l. 1864	250 gld.	123	50
Državne arečke iz l. 1864	100 gld.	170	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	15	"
Ogrska zlata renta 6%	121	90	"
"	91	80	"
" papirna renta 5%	88	60	"
5% štajerske zemljišč. od rez. oblig.	104	50	"
Dunava reg. arečke 5%	100 gld.	116	—
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	106	80	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	75	"
Kreditne arečke	100 gld.	174	—
Rudolfove arečke	10	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	116	70
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	236	25	"

Zahvala.

Za tako v obilnej meri nam izkazano sočutje ob priliki smrti naše preljube hčere

Micike Štepec,

za darovane krasne vence, posebno g. pevovodji P. Gilly-ju ml. in njegovim vrlim pevcem za res mile žalostinke, izrekamo po tem potu našo najtoplejšo zahvalo.

V Višnji Gori, dne 17. sušca 1884.

(179)

Zalujoči stariši.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Zahvala.

Vsem, kateri so se pogreba ranjkega soproga, očeta, oziroma brata, svaka, gospoda

JOŽEF-a MIKUŠ-a,

tržana v Gornjem Gradu,

v toliko lepem številu udeležili, ali drugače svojo sočutno obmilovanje izrazili, kakor vsem Gornje-gradčanom in drugim znancem ter prijateljem, ki so so iz Mozirja, Rečice, Bočene, Noveštitke in od drugod k sprevodu potrudili, in gg. pevcem za mili nagrobnici izreka najprisrčnejšo zahvalo

(180)

žalujoča rodbina.

V Gornjem Gradu, dne 15. marca 1884.

JAKOB BURGER,

koncesijoniran zidarski mojster, v Šiški št. 29. (174—1)

priporoča se za **napravo stavbenih načrtov (planov)** in **profračunov**, prevzame in izpelje povsod **vsakatera zidarska dela** po mogoče nizkih cenah.

! Novo!

Najboljši seme **velikankega korenja** (1 sad 8 do 10 funtov teže), **prava, čista, domača in nemška detelja, velikankega pesa**, vsake vrste **trave**, kakor najbolj sloveča **cesarska senožetna mešanica** (Kaiser Wiesenmischung), najzlahotnejše **trave in detelje** skupaj. Semena so za vsako zemljo ugodna, zanesljivo kaljiva in dobra; dobi se pa (tudi po pošti) najceneje pri

J. R. Paulin-u,

špecerijska prodajalnica „pri voglu“ v Ljubljani.

Tudi prava **japonska ajda**, naravnost došla, bo letos zopet tukaj za dobiti. (177—1)

Umetne

(32—20)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

William Lason-ovo mazilo za lase.

Najboljše sredstvo za usiljenje in okrepitev las.

(Cena lončku 3 gld.)

To mazilo dobiva se **pristno samo pri Edvardu Mahr-u**, parfumerji v Ljubljani. (144)

Varstvena znamka št. 319 in 320.

Zaloga v Ljubljani pri J. KLEBEL-u.

(168—1)

Pozor!

Poslednji čas se pogostem ponareja **splošno pripoznano Francovo žganje**, katero je bilo mnogokrat odlikovano ter je na najboljšem glasu in katero jaz izdelujem. Da se to zabrani, moral sem premeniti vigneto in na tej na modrej podlogi narisati vnanost moje hiše in to vse dati kot varstveno znamko upisati pri Budimpeštanski kupčijski in obrtni zbornici.

Francovo žganje

kot moj izdelek se priporoča proti trganju po udih, mrazu, glavobolju, slabosti očí, otrpnenju itd. Tudi se priporoča kot **zobocistilno sredstvo**, ker povečuje **zobni lesk**, utrjuje **zobno meso** in usta zadobé po izpuhtenju tega sredstva **čist okus brez duha**, pa tudi okrepeva **lase** in obvaruje luščenje kože. — **Cena velike steklenice 80 kr., manjše 40 kr.** — Nakazilo, kako rabiti, v magjarskem in nemškem jeziku, je z imenskim izkazom mojih prodajalcev pridejano vsake steklenici.

Brázay Kálmán, Budimpešta, IV., Muzeum-körut 23.

Svarilo!

S tem opozarjamo p. n. občinstvo na to, da se v novejšem času narejajo in prodajajo blagajnice, ki imajo z našimi skoraj jednako glasečo se firmo.

Naši prodajalci nam naznanjajo, da se s tem žepeljava p. n. občinstvo, ki misli, da kupi prave Wertheimove blagajnice.

Pred kupovanjem takih blagajnic svarimo, ker se s tako manipulacijo, ki je nečemo natančneje označiti, špekulira samo na zameno imena.

F. WERTHEIM & Comp.,

c. kr. dvorni liferanti,

c. kr. priv. avstrijska tovarna za blagajnice.

Jedina zaloga pri gospodu

FRANU DETTER-ji,

zaloga šivalnih strojev v Ljubljani. (128—2)

C. k. privilegij šivalnih strojev.

Ivan Jaz,

v Ljubljani, Hôtel Evropa.

Zaloga vsakovrstnih

šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (113—6)

6letna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v slovanskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. **samospve**, II. **moške zборе**, III. **mešane zборе** in IV. **skladbe za glasovir**.

Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na velikem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobi se pa tudi pri skladatelji samem v Karlovcu (Hrvat-ska) po 2 gld. 20 kr. (160—3)

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno ustreza zoper hemorojide, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljatev pa jedino v lekarni **Cristofletti v Gorici**. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni **Jul. pl. Trnkoczy**, na Mestnem trgu št. 4.

Steklenica stane 30 kr. (89—13)

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobičkaželjnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.